

HET MEETNET AMFIBIEËN IN 2002: MEER, MAAR TOCH 'MINDER'

Na de MKZ-domper van 2001, is het Meetnet Amfibieën deze klap in 2002 toch weer te boven gekomen. Een record aantal van 128 telgebieden is het afgelopen seizoen onderzocht op het voorkomen van amfibieën. Van 123 van deze telgebieden

waren de gegevens bruikbaar voor de trendberekeningen. Deze telgebieden zijn goed voor in totaal 870 onderzochte wateren. Wat dit aan soorten opgeleverd heeft is te zien in onderstaande tabel.

soorten	Ss	Ta	Tc	Th	Tv	Ao	Bv	Pf	Bb	Bc	Ha	Ra	Rt	Rec	Rr	Re	Rl
telgebieden (N = 123)	1	25	23	8	77	2	3	5	82	15	9	25	92	92	5	19	15
%	1	20	19	7	63	2	2	4	67	12	7	20	75	75	4	15	12
wateren (N = 870)	3	66	64	15	241	3	28	7	257	32	58	68	296	334	7	55	34
%	0	8	7	2	28	0	3	1	30	4	7	8	34	38	1	6	4

van algemeen naar zeldzaam

Duidelijk zichtbaar is dat de 'algemene soorten' ook in het meetnet de meeste telgebieden en wateren bezetten, met voorop de groene kikker, gevolgd door resp. de bruine kikker, de gewone pad en de kleine watersalamander. Pas daarna volgen de soorten met een beperkte landelijke verspreiding (zoals heikikker, alpenwatersalamander, kamsalamander en rugstreeppad) die op afstand gevolgd worden door de vinpootsalamander en de echte zeldzame soorten. We hebben nog niet alle gegevens van enkele vroedmeesterpadden en vuursalamander-telgebieden binnen, wat in deze tabel een beetje een vertekend beeld geeft. Als we bovenstaande tabel combineren met het kaartje met de telgebieden wat hiernaast is afgebeeld is het duidelijk dat we met z'n allen goed onderweg zijn om een landsdekkend meetnet te realiseren. Maar dat we voor de zeldzame soorten nog meer telgebieden nodig hebben om betrouwbare trends te kunnen berekenen.

Telgegevens 'zoek'

Sinds 1997 hebben er in totaal zo'n 198 verschillende telgebieden ooit gegevens opgeleverd. Dat betekent dus dat we in het zesde jaar van monitoring van 70 telgebieden (35% van het bestand) geen gegevens hebben binnengekregen. Dat is voor verbetering vatbaar. De betrouwbaarheid van onze gegevens valt of staat met mooie lange meetreeksen. Gelukkig hoeft dit getal enige nuancerings. We weten dat een flink aantal telgebieden namelijk wel gelopen is. Maar daar hebben wij nog steeds de gegevens niet van binnen gekregen. Ondanks dat deze wel al toegezegd zijn. Voor deze mensen geldt het verzoek hun gegevens alsnog naar ons toe te sturen. Daarnaast gebeurt het ieder jaar weer dat mensen hun telgegevens kwijt zijn geraakt. Zo zijn ook dit jaar de 'computercrashes' en de 'verloren veldboekjes' bij een aantal waarnemers aan de orde geweest. En ook is het weer gebeurd dat er een

telformulier wat wel verstuurd is, niet is aangekomen (lang leve de TPG!). Laat dit een waarschuwing zijn om altijd een (papieren)back-up van je gegevens te bewaren.

nieuw

Verdeeld over heel Nederland zijn er in 2002 dertig nieuwe telgebiedjes bijgekomen. Zo hebben we in Drenthe twee nieuwe telgebiedjes, beide met heikikkers. Ook Overijssel levert twee nieuwe heikikkertelgebieden en daarnaast nog een telgebied met knoflookpad. Onder de vier nieuwe Gelderse telgebieden bevindt zich ook een leefgebied van de knoflookpad. Hier is hij in 2002 helaas nog niet waargenomen. Ook in onze jongste provincie werd in 2002 een nieuw telgebied gerealiseerd, het tweede telgebied voor Flevoland. Van de vier nieuwe telgebieden in Noord-Holland liggen er drie in de duinen, die vanzelfsprekend goed zijn voor rugstreeppad-waarnemingen. Onder de drie nieuwe Zeeuwse telgebieden bevinden zich één boomkikker-bolwerk en een kamsalamander-telgebied, beide in Zeeuws-Vlaanderen. Noord-Brabant spant de kroon met zeven nieuwe telgebieden, waaronder vijf heikikkergebieden en één telgebied met kamsalamanders. In Limburg werden in 2002 twee telgebieden voor het eerst bezocht. Eén met rugstreeppadden en één met vroedmeesterpadden.

In 2002 zijn de resultaten van de monitoring van het soortbeschermingsplan vroedmeesterpad en geelbuikvuurpad met terugwerkende kracht opgenomen in het Meetnet Amfibieën. In totaal zijn dit 14 soortspecifieke telgebieden. Een belangrijke aanwinst voor het Meetnet (zie elders in deze *Mededelingen*).

RIZA

Al met al mogen we tevreden zijn met de ontwikkeling van het Meetnet Amfibieën. Hoe het in 2003 zal vergaan is nog maar de vraag. Het

RIZA heeft aangekondigd voor de amfibieënmonitoring in de uiterwaarden geen geld meer te hebben. Er zijn nog onderhandelingen aan de gang met de verschillende Directies van Rijkswaterstaat om deze monitoring via een ander

constructie toch doorgang te laten vinden. Als dat niet lukt zal dat een behoorlijke aderlating voor het meetnet zijn. Nu worden jaarlijks twintig telgebiedjes in de uiterwaarden in opdracht van het RIZA gemonitord.

MEETNET AMFIBIEËN IN 2002

Op dit kaartje zijn de telgebieden van het Meetnet Amfibieën weergegeven. Het gaat in totaal om 198 telgebieden.

● Telgebieden die in 2002 zijn onderzocht (N = 128)

○ Telgebieden die niet in 2002 zijn onderzocht (N = 70)

